BIULETYN
Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego

Warszawa, 31 grudnia 1954 r. Nr 26 (71) Poz. 167—173

TREŚĆ:

167.

ZARZĄDZENIE Nr 148 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 27 grudnia 1954 r.

w sprawie ustanowienia norm resortowych.

Na podstawie artykułu 12 dekretu z dnia 4 marca 1953 r. o normach i Polskim Komitecie Normalizacyjnych (Dz. U. Nr 15, poz. 61) zarządzam, co następuje:

§ 1. Ustanawia się normy resortowe:

1. RN-54/M.B.Przem. — 00093 Maszyny budowlane. Warunki techniczne odbioru. Wytyczne ramowe dla odbioru sprzętu po naprawie głównej.
2. RN-54/M.B.Przem. — 00094 Maszyny budowlane. Ramowy schemat procesów technologicznych napraw maszyn budowlanych.
3. RN-54/M.B.Przem. — 00095 Maszyny budowlane. Ramowy proces technologiczny przy naprawie maszyn budowlanych. Żuraw wieżowy.
4. RN-54/M.B.Przem. — 00096 Maszyny transportowe. Ramowy proces technologiczny dla naprawy maszyn transportowych. Lokomotywa spalinowa.
5. RN-54/M.B.Przem. — 00097 Maszyny budowlane. Ramowy proces technologiczny przy naprawie sprzętu ciężkiego maszyn budowlanych. Sprężarka.
6. RN-54/M.B.Przem. — 00098 Maszyny budowlane. Ramowy proces technologiczny dla naprawy maszyn budowlanych. Ciągnik S-80 i podobne.
7. RN-54/M.B.Przem. — 00099 Maszyny budowlane. Ramowy proces technologiczny przy naprawie maszyn budowlanych. Spycharka D-157 i podobne.
8. RN-54/M.B.Przem. — 00100 Maszyny budowlane. Produkcja części zamiennych i naprawa maszyn. Postępowanie Organów Kontroli Technicznej.
9. RN-54/M.B.Przem. — 00101 Maszyny budowlane. Ramowy proces technologiczny przy naprawie sprzętu ciężkiego. Koparka E-505 i podobne.
10. RN-54/M.B.Przem. — 00102 Maszyny budowlane. Proces technologiczny szczegółowy przy naprawie koparki „Landswerk". Kolejność operacji i czynności.
11. RN-54/M.B.Przem. — 00103 Maszyny budowlane. Naprawa główna koparki typu „Asbrinka" G-650. Kolejność operacji i czynności.
12. RN-54/M.B.Przem. — 00104 Rzdzielnie wysokich napięć. Ścianki działowe. Wymagania techniczne.
13. RN-54/M.B.Przem. — 00105 Urządzenia klimatyzacyjne. Żaluzja otworu wentylacyjnego.

14. RN-54/M.B.Przem. — 00106 Sprzęt elektrotechniczny i teletechniczny. Żabki do naciągania drutów.

15. RN-54/M.B.Przem. — 00107 Podkładki stalowe do klamerek stalowych pojedynczych do rurek izolacyjnych stalowo-pancernych.

16. RN-54/M.B.Przem. — 00108 Elementy linii elektrycznej. Wsporniki klamerek do rurek izolacyjnych stalowo-pancernych.

17. RN-54/M.B.Przem. — 00109 Narzędzia pomocnicze. Wózek transportowy.

18. RN-54/M.B.Przem. — 00110 Akumulatornie. Przepisy budowy urządzeń wentylacyjnych.

19. RN-54/M.B.Przem. — 00111 Narzędzia instalacji elektrycznej. Przebijaki do betonu.

20. RN-54/M.B.Przem. — 00112 Narzędzia instalacji elektrycznej. Bruzdowniki do betonu.

21. RN-54/M.B.Przem. — 00113 Elementy instalacji piorunochronnej. Złącze kontrolne.

22. RN-54/M.B.Przem. — 00114 Osprzęt instalacyjny. Haczyki do zawieszania opraw oświetleniowych w stropach z cegły pustakowej.

§ 2. Jednostki organizacyjne budownictwa przemysłowego obowiązane są stosować normy wymienione w § 1.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1955 r.

w/z MINISTRA **Inż. St. Pietrusiewicz**
Podsekretarz Stanu

168.

OKÓLNIK Nr 79

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

DEPARTAMENT ZATRUDNIENIA I PŁAC

z dnia 16 grudnia 1954 r.

w sprawie premiowania pracowników biur projektów za typowość.

W związku z pismem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 26 listopada 1954 r. znak: GKOPI-X-Z-17-15 polecam, co następuje:

§ 1. Od dnia 1 listopada 1954 r. zawiesza się moc obowiązującą § 9 ust. 1 regulaminu, stanowiącego załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 100 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 23 sierpnia 1954 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników państwowych biur projektów budownictwa przemysłowego.

§ 2. Centralne zarządy nadzorujące biura projektowe ustalą niezwłocznie zgodnie z § 8, ust. 7 zarządzenia, o którym mowa w § 1 — regulaminy wewnętrzne (wykazy projektów budynków, budowli, sekcji elementów detali uznanych jako typowe lub powtarzalne) i wprowadzą je w życie po uzgodnieniu z Zarządem Techniki i Departamentem Zatrudnienia i Płac.

§ 3. Dyrektorzy właściwych centralnych zarządów podejmą odpowiednie kroki w kierunku upowszechnienia zagadnienia stosowania projektów typowych w podległych biurach projektowych.

§ 4. Okólnik wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1954 r.

w/z MINISTRA **Inż. St. Pietrusiewicz**
Podsekretarz Stanu

169.

OKÓLNIK Nr 80

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

CENTRALNA KSIĘGOWOŚĆ

z dnia 23 grudnia 1954 r.

w sprawie terminów złożenia rocznych sprawozdań finansowych za 1954 r. przez jednostki budownictwa przemysłowego oraz zasad sporządzania tych sprawozdań.

Na podstawie § 53 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 20 lutego 1953 r. w sprawie inwentaryzacji oraz sporządzania i zatwierdzania sprawozdań finansowych (Monitor Polski Nr A-29, poz. 359) i zarządzenia Ministra Finansów z dnia 30 października 1954 r. w sprawie terminów złożenia rocznych sprawozdań finansowych za rok 1954 — polecam, co następuje:

§ 1. 1. Ustalam następujące terminy złożenia sprawozdań finansowych za rok 1954 jednostkom nadzorującym:

1) **do dnia 15 lutego 1955 r.**
obowiązane są złożyć sprawozdania przedsiębiorstwa (zjednoczenia) zarówno posiadające podległe sobie, wyodrębnione na rozrachunku gospodarczym jednostki organizacyjne, jak i zjednoczenia nie posiadające podległych sobie jednostek, za wyjątkiem zjednoczeń wymienionych w wykazie, stanowiącym załącznik Nr 3 do niniejszego okólnika; termin ten obowiązuje również oddziały zaopatrzenia robotniczego,

2) **do dnia 19 lutego 1955 r.**
obowiązane są złożyć sprawozdania zjednoczenia specjalizowane posiadające zarządy oddalone terenowo od zjednoczenia, wymienione w wykazie, stanowiącym załącznik Nr 3 do niniejszego okólnika,

3) **do dnia 25 lutego 1955 r.**
obowiązane są złożyć sprawozdania zbiorcze wszystkie centralne zarządy i zjednoczenia (przedsiębiorstwa) podległe bezpośrednio Ministrowi Budownictwa Przemysłowego, sporządzające sprawozdania zbiorcze na podstawie sprawozdań nadesłanych przez podległe sobie jednostki; termin ten obowiązuje również Zarząd Zaopatrzenia Robotniczego.

2. Jednostki organizacyjne, samodzielnie bilansujące, podległe zjednoczeniom, obowiązane są złożyć roczne sprawozdanie finansowe w terminie umożliwiającym zjednoczeniu

przeanalizowanie, formalne przyjęcie sprawozdań oraz ujęcie ich w bilansie zjednoczenia, tj. najpóźniej na 5 dni przed terminem, ustalonym w ust. 1, dla zjednoczenia.

§ 2. Sprawozdania finansowe za rok 1954, obejmujące bilans, rachunek strat i zysków oraz pozostałe załączniki - powinny być sporządzone w sposób podany w instrukcji, stanowiącej załącznik Nr 1 do niniejszego okólnika.

§ 3. Wszystkie jednostki budowlano-montażowe, samodzielnie bilansujące obowiązane są — dla pogłębienia analizy danych sprawozdawczych — podać w piśmie towarzyszącym sprawozdaniu finansowemu analityczne dane uzupełniające, wyjęte z ksiąg, a wymienione w wykazie, stanowiącym załącznik Nr 2 do niniejszego okólnika.

§ 4. W celu zabezpieczenia terminowego opracowania sprawozdań finansowych za rok 1954 dyrektorzy i kierownicy jednostek, sporządzających te sprawozdania, zastosują wszelkie będące w ich dyspozycji środki, a w szczególności:

1) wstrzymają, względnie odwołają na okres prac bilansowych urlopy pracownikom księgowo-finansowym oraz innym pracownikom, których nieobecność mogłaby hamować prace bilansowe,

2) wykorzystają czasowo na rzecz działów księgowo-finansowych etaty wolne w innych działach przedsiębiorstwa,

3) w miarę potrzeby czasowo przydzielą pracowników innych komórek do prac związanych z bilansem,

4) wydadzą polecenia, aby wszelkie dokumenty niezbędne do sporządzenia zamknięć za rok 1954, były opracowywane w pierwszej kolejności i przekazywane natychmiast komórkom księgowo-finansowym,

5) w ramach obowiązujących przepisów i w miarę faktycznej potrzeby przeznaczą, w celu przyśpieszenia prac bilansowych, odpowiednie kwoty na nagrody,

6) zwrócą się o udzielenie pomocy do podstawowej organizacji partyjnej i rady miejscowej (zakładowej) przy usuwaniu przeszkód hamujących prace bilansowe, a w szczególności przy organizowaniu współzawodnictwa indywidualnego, zespołowego i międzyzakładowego,

7) będą kontrolować postępy prac według harmonogramów.

§ 5. Dyrektorzy centralnych zarządów, zjednoczeń bezpośrednio podległych Ministrowi oraz zjednoczeń, którym podlegają jednostki samodzielnie bilansujące zarządzą:

1) przeprowadzenie planowych kontroli postępu prac w podległych jednostkach zarówno pod względem ich terminowego wykonania, jak również jakości,

2) przyjmowanie bilansów podległych jednostek zgodnie z wydanymi w tym zakresie zarządzeniami.

§ 6. Jednostki sporządzające roczne sprawozdania finansowe obowiązane są przesyłać meldunki o przebiegu prac, zgodnie z zatwierdzonymi harmonogramami, w następującym trybie i terminach:

1) przedsiębiorstwa (zjednoczenia) — w dniach 10, 20, 30 stycznia oraz 5 i 10 lutego 1955 r. według stanu prac w dniu poprzednim — do nadzorujących je centralnych zarządów,

2) centralne zarządy i zjednoczenia (przedsiębiorstwa) podległe bezpośrednio Ministrowi Budownictwa Przemysłowego — w ciągu 3-ch dni po terminach ustalonych w pkt. 1 — do Centralnej Księgowości,

3) Centralna Księgowość — w ciągu 3-ch dni po otrzymaniu sprawozdań z centralnych zarządów i zjednoczeń (przedsiębiorstw) bezpośrednio podległych Ministrowi — Ministrowi Budownictwa Przemysłowego.

§ 7. Okólnik wchodzi w życie z dniem podpisania.

w/z MINISTRA **Inż. St. Pietrusiewicz**
Podsekretarz Stanu

Załącznik Nr 1 do okólnika Nr 80
z dnia 23 grudnia 1954 r.

INSTRUKCJA

w sprawie zasad sporządzania rocznego sprawozdania finansowego.

§ 1. Ilekroć w niniejszej instrukcji użyto określenia: „sprawozdanie finansowe" — należy przez to rozumieć bilans i rachunek strat i zysków wraz ze wszystkimi sprawozdaniami finansowymi ustalonymi w branżowych instrukcjach Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie sprawozdawczości statystycznej z wykonania planu finansowo-gospodarczego.

§ 2. Podstawą sporządzenia sprawozdania finansowego są prawidłowo prowadzone księgi rachunkowe (zarówno w urządzeniach analitycznych jak i syntetycznych), oparte o należycie udokumentowane zapisy, obejmujące wszystkie operacje, podlegające zaksięgowaniu i rozliczeniu w roku sprawozdawczym.

§ 3. Zamknięcia ksiąg rachunkowych oraz sporządzenia sprawozdania finansowego należy dokonać według stanu w dniu 31 grudnia.

§ 4. 1. Sporządzenie sprawozdania finansowego powinien poprzedzić szczegółowy spis z natury środków trwałych i obrotowych jednostki, przeprowadzony zgodnie z postanowieniami instrukcji w sprawie zasad i sposobu przeprowadzania inwentaryzacji w jednostkach organizacyjnych budownictwa przemysłowego, stanowiącej załącznik do okólnika Nr 58 Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 29 września 1954 r.

2. Niezależnie od spisu środków, o którym mowa w ust. 1. jednostki obowiązane są przed sporządzeniem bilansu ustalić w drodze uzgodnienia z kontrahentami stan rozrachunków na dzień 31 grudnia z tytułu podatków, rozliczeń z dotacji z budżetem oraz wpłat do budżetu, rozrachunków z bankami w zakresie finansowania inwestycji, należności i zobowiązań regulowanych w trybie inkasa bankowego, rozrachunków pozainkasowych z odbiorcami i dostawcami, rozrachunków wewnętrzno-branżowych oraz wszelkich innych rozrachunków jak i rozliczeń międzyokresowych.

§ 5. 1. Przed sporządzeniem sprawozdań finansowych jednostki obowiązane są uzgodnić obroty i salda kont księgowości syntetycznej z obrotami i saldami kont księgowości analitycznej oraz sporządzić zestawienie wszystkich obrotów i sald.

2. Zestawienie obrotów i sald kont syntetycznych należy ująć w następujących rybrykach:

a) salda pierwotne bilansu otwarcia,

b) obroty wynikające z zatwierdzenia bilansu za rok ubiegły, zmieniające pierwotne salda bilansu otwarcia,

c) razem salda bilansu otwarcia (a + b),

d) obroty roku sprawozdawczego,

e) obroty roku sprawozdawczego łącznie z bilansem otwarcia,

f) salda kont majątkowych, funduszów i zobowiązań,

g) salda wynikowe.

Zbilansowane zestawienie obrotów i sald kont syntetycznych jest podstawą do sporządzenia bilansu i rachunku wyników jednostki. Zamknięcie kont w księgowości przeprowadza się po zatwierdzeniu bilansu w formie podkreślenia, wniesienia podsumowanych obrotów rocznych i wyrzucenia sald.

3. Dane bilansu otwarcia należy ująć w sprawozdaniu w sposób podany w piśmie okólnym Nr 22 Centralnej Księgowości z dnia 31 maja 1954 r. (Biuletyn Min. Bud. Przem. Nr 13(58), poz. 88).

§ 6. 1. Środki trwałe wycenić należy według pełnej ceny nabycia lub całkowitego kosztu własnego wytworzenia. W bilansie środki trwałe wykazuje się w wartości netto, po potrąceniu odpisów na umorzenie, skorygowanych o wartość zakończonych do dnia bilansowego kapitalnych remontów. Sumy odpisów na umorzenie, dokonanych do dnia 31 grudnia, należy podać w danych uzupełniających do bilansu.

2. Pozycja środków trwałych w bilansie nie obejmuje placów, gruntów, terenów (także leśnych i wodnych) oraz złóż kopalin z wyjątkiem czynionych na tych placach, gruntach i terenach nakładów inwestycyjnych jak np. nawierzchnie, melioracje, osuszenie, nawadnianie, sadzenie lasów itp., które zalicza się do środków trwałych. Ogólną powierzchnię posiadanych placów, gruntów i terenów należy podać w uzupełniających danych do bilansu.

3. Inwestycje dokonane na placach, gruntach i terenach jak melioracje, osuszenie, nawadnianie, sadzenie lasów itp. niezależnie od stopnia zaawansowania tych robót, przenosi się z końcem roku sprawozdawczego w wartości faktycznie poniesionych nakładów z kont rejestrujących nakłady inwestycyjne na konto środków trwałych i wykazuje w bilansie jako środki trwałe.

4. Nie wykazuje się w bilansie jako środków trwałych tych nakładów inwestycyjnych, które nie dały efektu gospodarczego. Zarówno nakłady takie jak i ich sfinansowanie należy ująć w części D bilansu, a po zatwierdzeniu bilansu wystąpić z umotywowanym wnioskiem do jednostki nadrzędnej o odpowiednią ich likwidację. Również nie wykazuje się jako środków trwałych przedmiotów nietrwałych stanowiących tzw. pierwsze wyposażenie oraz narzędzi i przyrządów specjalnych, objętych listą podaną do wiadomości przy piśmie okólnym Nr 18 Departamentu Księgowości Min. Bud. Przem. z dnia 5 marca 1953 r., które bez względu na wartość i okres użytkowania zostały potraktowane jako przedmioty nietrwałe.

5. Inwestycje zakończone winny zwiększyć stan środków trwałych.

§ 7. 1. Inwestycje oraz remonty kapitalne rozpoczęte, jak również inwestycje i remonty kapitalne zakończone w roku sprawozdawczym wykazuje się w bilansie w odrębnych pozycjach w wysokości poniesionych nakładów.

Zasadę powyższą należy również stosować w stosunku do inwestycji i remontów kapitalnych zakończonych w ubiegłych latach, lecz nie sfinansowanych.

Kompensatę sald „Inwestycje zakończone" i „Remonty kapitalne zakończone" z odpowiednimi kontami ich finansowania przeprowadza się w księgach rachunkowych roku następnego po sprawozdawczym zatwierdzeniu bilansu rocznego.

2. Inwestycje dokonane w obiektach dzierżawionych w okresie dzierżawy wykazuje w swoim bilansie dzierżawca, który dokonał inwestycji potrącając dokonane odpisy na umorzenie, wysokość odpisów na umorzenie wykazuje się poza bilansem. Po upływie terminu dzierżawy wartość tych inwestycji w pełnej wysokości oraz wysokość dotychczasowych odpisów na umorzenie wykazuje w bilansie przedsiębiorstw — posiadacz.

§ 8. 1. Niezakończoną likwidację środków trwałych wykazuje się w bilansie w jednej łącznej sumie, obejmującej wartość początkową likwidowanego środka trwałego, pomniejszoną o sumę umorzenia oraz o wartość materiałów uzyskanych z likwidacji, a powiększoną o koszty likwidacji.

2. Nadwyżki dochodów z likwidacji ponad poniesione koszty likwidacji zwiększają fundusze na sfinansowanie inwestycji limitowych scentralizowanych oraz inwestycji pozalimitowych niescentralizowanych. W przypadku, gdy jednostka posiadająca wpływy z likwidacji środków trwałych nie wykonuje w roku sprawozdawczym żadnej inwestycji limitowej scentralizowanej lub pozalimitowej niescentralizowanej może utworzyć fundusz specjalnego przeznaczenia.

§ 9. 1. Sprzęt, maszyny i urządzenia, których praca uległa przerwie dłuższej niż jeden miesiąc na skutek wycofania z eksploatacji do remontu kapitalnego oraz z przyczyn awaryjnych nie podlega umorzeniu i amortyzacji za okres w eksploatacji, natomiast w przypadkach, gdy sprzęt, maszyny i urządzenia nie są wykorzystywane mimo ich zdolności eksploatacyjnej umorzenie ich i amortyzacja nie ulega przerwie.

W celu skorygowania naliczonych w ciągu roku odpisów na umorzenie i amortyzację, główny (starszy) księgowy obowiązany jest zażądać od głównego mechanika względnie komórki odpowiedzialnej za gospodarkę sprzętem, transportem, maszynami i urządzeniami dostarczenia mu w czasie umożliwiającym sporządzenie bilansu, danych powodujących zwiększenie względnie niepełne obliczenie umorzenia i amortyzacji przedmiotów majątku trwałego.

Dane te w formie wykazów podpisanych przez kierownika odpowiedniej komórki należy dostarczyć głównemu (starszemu) księgowemu w terminie do dnia 10 stycznia następnego roku po sprawozdawczym. Nawet w tym wypadku, gdy w ciągu roku nie zachodziły przypadki zwiększonego wykorzystania lub przerw w eksploatacji przedmiotów majątku trwałego, powodujące zwiększenie lub zmniejszenie zarachowania odpisów na umorzenie i amortyzację, obowiązuje złożenie głównemu (starszemu) księgowemu w terminie do dnia 10 stycznia odpowiedniego meldunku.

2. Dla poszczególnych grup środków trwałych obowiązują następujące normy zużycia (stopa amortyzacyjna):

1) budynki mieszkalne murowane — 1,5%

2) „ „ i z tak zwanego muru pruskiego — 2,5%

3) budynki gospodarcze murowane — 2,0%

4) budynki gospodarcze drewniane i z tzw. pruskiego muru — 4,0%

5) budynki fabryczne murowane — 3,0%

6) „ „ drewniane — 6,0%

7) ruchomości (urządzenia biurowe, kantorów, kancelarii, sklepów, hoteli, pensjonatów itp.) — 5%

8) maszyny, urządzenia fabryczne, kopalnie, piece fabryczne itp. — przy użyciu ich na jedną ośmiogodzinną zmianę — 10,0%

9) narzędzia — przy użyciu ich na jedną zmianę — 20,0%

3. Pojazdy samochodowe należy amortyzować zgodnie z zarządzeniem Przewodniczącego P.K.P.G. i Ministra Finansów z dnia 6 grudnia 1951 r. (Monitor Polski Nr A-2, 1952, poz. 36) tzn. podstawę do obliczenia odpisów amortyzacyjnych wyżej wymienionych pojazdów stanowi ilość przejechanych kilometrów a wysokość stawek określa tabela załączona do powołanego zarządzenia.

Umorzenie wartości pojazdów samochodowych, księgowane na koncie 003 w korespondencji z kontem funduszu statutowego (031) obliczać należy według dotychczasowych stawek (20%).

4. Wartość koni używanych w transporcie amortyzują i umarzają jednostki działające według zasad rozrachunku gospodarczego, do których zakresu działania należy wykonywanie czynności transportowych. Stawka amortyzacyjna wynosi 20% przy czym odpisy amortyzacyjne należy odprowadzać w całości na finansowanie inwestycji zgodnie z zarządzeniem Przewodniczącego P.K.P.G. i Ministra Finansów z dnia 30 lipca 1953 r. (Monitor Polski Nr A-81, poz. 961).

5. Oddziały Zaopatrzenia Robotniczego nie będące inwestorami bezpośrednimi, które odprowadzają amortyzację do przedsiębiorstwa macierzystego oraz przedsiębiorstwa posiadające w swym zasięgu takie oddziały zaopatrzenia robotniczego księgują amortyzację na zasadach podanych w piśmie okólnym Nr 25 Centralnej Księgowości z dnia 15 września 1954 r. (Biuletyn Min. Bud. Przem. Nr 19 (64), poz. 121).

6. Umorzenie rejestrowane na koncie 003 nie może przekraczać pierwotnej wartości obiektu, natomiast odpisy na amortyzację dokonuje się również i od obiektów majątku trwałego całkowicie umorzonych lecz jeszcze eksploatowanych.

7. W bilansie jednostki samodzielnie bilansującej rozliczenie amortyzacji (konto 101) należy wykazać saldem, a nie obrotami, w bilansach zbiorczych natomiast saldami wynikającymi z akumulacji sald bilansów jednostek podległych (dwustronne sumy sald jednostek podległych).

8. Obroty netto Dt i Ct konto 101 od początku roku do dnia bilansu podać należy dla celów analitycznych w danych uzupełniających do bilansu.

§ 10. 1. Gotówkę w kasie, czeki oraz weksle obce należy wykazać w aktywach bilansu zgodnie ze stanem faktycznym w dniu 31 grudnia, przy czym stan faktyczny powinien być stwierdzony protokółem z rewizji kasy przez komisję inwentaryzacyjną.

2. Dokonane na rzecz przedsiębiorstwa, w okresie sprawozdawczym wpłaty, które nie wpłynęły na odpowiedni rachunek bankowy lub do kasy do końca okresu sprawozdawczego, a zostały udokumentowane wyciągiem bankowym lub raportem kasowym w następnym okresie przedsiębiorstwo wykazuje w aktywach bilansu w pozycji „środki pieniężne w drodze".

3. Salda rachunków bankowych, kredytów bankowych, należności i zobowiązań regulowanych w trybie inkasa bankowego, jak również saldo konta „finansowanie inwestycji", należy przyjąć do bilansu w wysokości uzgodnionej z właściwym bankiem finansującym. Do sprawozdania finansowego należy dołączyć potwierdzenie właściwych banków finansujących o przeprowadzonym uzgodnieniu.

4. Salda rozrachunków pozainkasowych z odbiorcami, dostawcami oraz rozrachunków z organami finansowymi, instytucjami ubezpieczeń społecznych Państwowym Zakładem Ubezpieczeń i innymi instytucjami, jak też salda innych należności i zobowiązań przyjmuje się do bilansu w wysokości uzgodnionej z kontrahentami.

Celem uzgodnienia kont ze wszystkimi dostawcami i odbiorcami przedsiębiorstwo — wierzyciel ma obowiązek wezwać przedsiębiorstwo dłużnika do potwierdzenia na piśmie zgodności salda. Przedsiębiorstwo — dłużnik obowiązane jest w ciągu 10 dni od daty otrzymania zawiadomienia potwierdzić zgodność salda lub też złożyć zastrzeżenia. W wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach, gdy do dnia zakończenia prac bilansowych nie zostanie osiągnięte wzajemne uzgodnienie sald, można przyjąć do bilansu sumy, wynikające z ksiąg rachunkowych przedsiębiorstwa. Nie zwalnia to jednak stron od obowiązku uzgodnienia różnic w późniejszym okresie.

5. Salda rozrachunków wewnętrzno - branżowych muszą być bezwarunkowo uzgodnione na dzień 31 grudnia. Bilans, do którego będzie wprowadzane nieuzgodnione saldo rozliczeń wewnętrzno - branżowych uważa się za nieprawidłowo sporządzony i nie może być przyjęty.

W bilansach zbiorczych centralnych zarządów oraz jednostek bezpośrednio podległych Ministrowi Budownictwa Przemysłowego salda kont wewnętrzno - branżowych powinny być równe w aktywach i pasywach bilansu.

6. Należności nieściągalne, umorzone w trybie obowiązujących przepisów, jak również należności przedawnione oraz takie, w stosunku do których nastąpiła prekluzja należy odpisać na straty przed sporządzeniem bilansu. Wykaz należności odpisanych na straty bądź z powodu przedawnienia lub prekluzji, bądź też z powodu nieściągalności należy dołączyć do sprawozdania finansowego ze wskazaniem przyczyn odpisania.

Zobowiązania, które po dniu 31 grudnia 1952 roku uległy w myśl obowiązujących przepisów przedawnieniu lub prekluzji powinny być w myśl uchwały Nr 404 Prezydium Rządu (Monitor Polski Nr A-56, poz. 712) odprowadzone od budżetu centralnego. Ujęcie księgowe całości związanych z tym zagadnieniem operacji księgowych ujmuje pismo okólne Departamentu Księgowości Nr 57 z dnia 23 września 1953 r. (Biuletyn Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego Nr 18 (40), poz. 126). Tryb dokonywania wpłat do budżetu zobowiązań przedawnionych i prekludowanych reguluje zarządzenie Ministra Finansów z dnia 5 sierpnia 1953 r. (Monitor Polski Nr A-76, poz. 910).

7. Roszczenia sporne wykazuje się w bilansie w oddzielnej pozycji przy czym za roszczenia sporne uważa się roszczenia skierowane na drogę postępowania sądowego lub arbitrażowego.

8. Rozliczania międzyokresowe należy wykazać w bilansie w ten sposób, aby po stronie aktywów ujęte były wszystkie poniesione wydatki i nakłady, które odnoszą się do okresów przyszłych, natomiast po stronie pasywów — zarezerwowane wydatki przyszłych okresów bądź też dochody, dotyczące przyszłych okresów.

9. Saldo Dt konta „Rozrachunki z samodzielnymi oddziałami przedsiębiorstw" tj. z oddziałami, których bilanse zaliczane są do innego pionu bilansowego (np. OZR) podobnie jak wartość netto środków trwałych, potrącać należy przy obliczaniu nadwyżki (niedoboru) środków obrotowych.

§ 12. 1. Materiały podstawowe, pomocnicze, konstrukcje i elementy prefabrykowane, paliwo, części zapasowe, zapasy nieprzemysłowe, przedmioty nietrwałe na składzie, a także materiały inwestycyjne przyjmuje się do bilansu według cen nabycia t.zn. według cen ewidencyjnych, skorygowanych o różnicę wyceny wewnętrznej i poniesione koszty zakupu.

Wyroby zaewidencjonowane w rozdz. XI, stanowiące wyroby gotowe własnej produkcji pomocniczej powinny być wycenione według rzeczywistego kosztu wytworzenia.

2. Służby produkcyjne mają obowiązek na wszystkie materiały wyrozchodowane z kont materiałowych w ciężar produkcji, a nie zużyte do dnia 31 grudnia wystawić kwity zwrotu do magazynu celem pomniejszenia kosztów produkcji o wartość niesłusznie zarachowanych obciążeń z tytułu zużycia materiałowego. W dniu 2 stycznia roku następnego materiały te powinny być ponownie rozchodowane w tej samej wysokości na podstawie nowego kwitu Rw.

3. Zestawienia spisów z natury wycenia się w wycenach ewidencyj. Przypadające różnice wyceny wewnętrznej i koszty zakupu wprowadza się do tych zestawień w sumach globalnych, dotyczących danej grupy bilansowej materiałów.

4. Przedmioty nietrwałe, oddane do użytkowania przyjmuje się do bilansu w wartości początkowej nabycia, pomniejszonej o saldo kredytowe konta „Zużycie przedmiotów nietrwałych".

5. Opakowania ujmuje się w bilansie bądź w środkach obrotowych jednostki jako przedmioty nietrwałe, względnie zapas materiałowy bądź w środkach trwałych bądź też, w przypadku posiadania opakowań wypożyczanych od dostawcy, w danych uzupełniających do bilansu.

Zasady normujące w sposób szczegółowy ewidencję księgową wypożyczonych i sprzedawanych opakowań zostały podane do wiadomości w pismach okólnych Departamentu Nr 61 z dnia 10 października 1953 r. (Biuletyn M. B. Przem. Nr 19. poz. 135) oraz Nr 62 z dnia 19 listopada 1953 r. (Biuletyn M. B. Przem. Nr 22(44), poz. 159).

6. Wartość materiałów i towarów pozostających na przechowaniu w depozycie, w tym odrębne zapasy otrzymane od zleceniodawców do przerobu podobnie jak przedmioty wyposażenia otrzymane do montażu, wykazuje się w danych uzupełniających do bilansu.

7. Materiały będące w dniu 31 grudnia w przerobie obcym należy wykazać w wartości materiału oddanego do przerobu po cenie ewidencyjnej, powiększonego o wartość poniesionych do dnia 31 grudnia kosztów przerobu i transportu.

8. Ujawnione przy inwentaryzacji manca, ubytki, i straty powinny ulec odpisaniu w sposób i w trybie przewidzianym w części VII instrukcji inwentaryzacyjnej oraz według obowiązujących zasad branżowego planu kont.

Bilans, do którego będą wprowadzone niewyjaśnione manka, ubytki i straty, będzie traktowany jako nieprawidłowo sporządzony. Jednostki budowlano-montażowe odnoszą stwierdzone przy inwentaryzacji manka materiałowe w granicach norm po potrąceniu nadwyżek, do kosztów zaopatrzenia i składowania (160), pozostałe jednostki do kosztów ogólno-fabrycznych (ogólno-zakładowych).

W przypadku, gdy nadwyżki materiałowe, księgowane są na dobro konta 160 przewyższą na tym koncie w końcu roku wartość niedoborów, wynikające stąd saldo kredytowe należy odnieść na dobro konta 201, Straty i Zyski.

9. W bilansie nie wypełnia się pozycji materiałów w drodze, kosztów zakupu, odchyleń od wyceny wewnętrznej oraz materiałów w przerobie. O pozycje te należy skorygować salda odpowiednich kont zapasowych. W ten sam sposób należy ująć dane bilansu otwarcia.

§ 12. 1. Wszystkie roboty budowlano-montażowe wykonane fizycznie do dnia 31 grudnia powinny być bezwzględnie zafakturowane za wyjątkiem:

1) robót przekraczających 95% wartości kosztorysowej, o ile nie zostały objęte rachunkiem ostatecznym,

2) robót, których wykonanie uznane przez władze powołane do wydawania takiej decyzji za niezbędne z punktu widzenia bezpieczeństwa publicznego, lub bezpieczeństwa pracy,

3) ewentualnie innych robót, gdy obowiązujące przepisy lub zarządzenia dopuszczają prowadzenie robót, które z braku podstaw prawnych i rozliczeniowych nie mogły być zafakturowane.

2. W bilansie na dzień 31 grudnia saldo robót budowlano-montażowych na kontach produkcji budowlano-montażowej (151, 152, 153) obejmować powinno:

1) wartość wymienionych wyżej robót niezafakturowanych,

2) wartość robót zafakturowanych na ultimo miesiąca grudnia lecz niesprzedanych t.zn. faktur, których żądanie zapłaty zostało skierowane do banku finansującego w m-cu styczniu roku następnego po sprawozdawczym.

3. Ustalenie wartości robót w toku zarówno niezafakturowanych jak i zafakturowanych, lecz niesprzedanych należy przeprowadzić dla każdego obiektu oddzielnie w oparciu o wytyczne zawarte w instrukcji Nr 8 Departamentu Księgowości z dnia 12 czerwca 1953 r. (Biuletyn M. B. Przem. Nr 11, poz. 62).

4. Do ustalenia wartości robót w toku w sposób podany w instrukcji Nr 8 Departamentu Księgowości służą:

1) przy ustalaniu wartości robót niezafakturowanych — wycenione w wartości kosztorysowej protokóły spisu z natury robót w toku (według załącznika Nr 6 do instrukcji w sprawie zasad i sposobu przeprowadzania inwentaryzacji), ustalające specyfikację ilości i wartości wykonanych i niezafakturowanych do dnia 31 grudnia robót,

2) przy ustalaniu wartości robót zafakturowanych lecz nie sprzedanych — faktury wystawione na ultimo miesiąca grudnia i nie złożone do inkasa do dnia 31 grudnia,

5. Pozycja robót w toku nie może obejmować kosztów wykonania robót w ramach działalności podstawowej (budowlano-montażowej i projektowej), dotyczących własnych inwestycji i remontów kapitalnych oraz likwidacji tych robót jak np. roboty rozbiórkowe, które na podstawie not wewnętrznych, wystawionych w cenach kosztorysowych powinny być odniesione z kont sprzedaży na odpowiednie konta inwestycji i remontów kapitalnych.

6. Produkcja w toku różnych robót do rozliczenia (konto 156) nie może zawierać kosztów robót poprawkowych i robót związanych z przekazaniem obiektów zakończonych.

7. Produkcja przemysłowa oraz pomocnicza w toku, półfabrykaty jak również niezafakturowane usługi winny być wycenione według faktycznych kosztów wytworzenia, w wypadku zaś niemożności ich skalkulowania, według technicznie udokumentowanej wartości szacunkowej.

§ 13. Ustalona przez komórki techniczne na dzień 31 grudnia we wzorze B 1 wartość dokonanego w roku sprawozdawczym przerobu produkcji budowlano-montażowej powinna być uzgodniona w sposób i na zasadach podanych w powołanej wyżej instrukcji Nr 8 Departamentu Księgowości.

Na dowód uzgodnienia, o którym wyżej mowa, główny (starszy) księgowy łącznie z naczelnym inżynierem jednostki stwierdzą fakt zgodności tych dwóch danych podpisem na wzorze sprawozdawczości finansowej, przedstawiającym wyniki na sprzedaży.

§ 14. W jednostkach w których występują wyroby gotowe własnej produkcji (w rodz. XIV właściwego im branżowego planu kont) należy je przyjąć do bilansu według rzeczywistego kosztu wytworzenia. W przypadku niemożności ustalenia rzeczywistego kosztu wytworzenia, wyroby gotowe można przyjąć do bilansu według cen, po których są one zaewidencjonowane, skorygowanych o ustaloną wartość odchyleń, a w przedsiębiorstwach handlowych ponadto o ewentualną rezerwę na podatek obrotowy.

§ 15. Odpadki podlegają wycenie według ceny zbytu, pomniejszonej o planowany zysk i podatek obrotowy, a w braku ceny zbytu — według wartości szacunkowej.

§ 16. Inwentarz żywy, zaliczony do środków obrotowych (konto 138) przyjmuje się do bilansu według ceny nabycia, powiększonej o wartość przyrostu. Przez cenę nabycia rozumie się także wartość inwentarzową na początku roku lub wartość początkową przychówka, a w przypadku braku danych umożliwiających wycenę należy przyjąć inwentarz do bilansu po urzędowej cenie skupu.

§ 17. W przedsiębiorstwach handlowych i w oddziałach zaopatrzenia robotniczego towary przyjmuje się do bilansu według cen nabycia, t.zn. według cen ewidencyjnych skorygowanych o odchylenia i powiększonych o koszty zakupu.

§ 18. Towary i wyroby wysłane, jak też usługi wykonane należy wykazać w bilansie w oddzielnej pozycji. Towary te wycenia się według cen nabycia, a wyroby gotowe i usługi wykonane — według rzeczywistych kosztów wytworzenia.

§ 19. 1. Przelewy do budżetu nadwyżek środków obrotowych, przelewy z zysku oraz dotacje budżetowe na uzupełnienie środków obrotowych i pokrycie strat należy wykazać w wysokości efektywnie dokonanych wpłat bądź sum otrzymanych w ciągu roku. Różnicę między sumami efektywnie wypłaconymi bądź otrzymanymi, a sumami przypadających wpłat lub dotacji z poszczególnych tytułów należy wykazać w danych uzupełniających do bilansu jako środki do odprowadzenia lub środki oddane w nadmiarze.

2. Roczne salda kont rozliczeń z budżetem z tytułu środków obrotowych, wpłat z zysków i pokrywania strat przenosi się do ksiąg roku następnego. Po zatwierdzeniu bilansu za rok sprawozdawczy przeksięgowaniu na konto funduszu statutowego podlegają te sumy wypłacone i otrzymane, które zostały zarachowane przez budżet Państwa jako dochody lub wydatki roku sprawozdawczego.

3. Jednostki na ograniczonym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym wykazują saldo 091 „Rozrachunki z tytułu wydzielonych środków w pozycji „Fundusz statutowy". W bilansie zbiorczym jednostki nadrzędnej, działającej na pełnym lub pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym, salda konta 091 jednostek podległych działających na ograniczonym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym. wykazuje się w dziale C bilansu.

4. Przelewy z zysku na inwestycje oraz odpisy na fundusze specjalnego przeznaczenia wykazuje się w bilansie w wysokości efektywnie dokonanych przelewów. Roczne saldo konta „przelewy z zysku" na inwestycje" przechodzi do ksiąg roku następnego. Po zatwierdzeniu bilansu odnosi się je na konto „Fundusz statutowy".

5. Zysk netto bądź stratę netto należy wykazać w bilansie w odrębnej pozycji. Zysk netto bądź stratę netto po zatwierdzeniu bilansu rocznego odnosi się na konto „Fundusz statutowy" w księgach roku następnego. W bilansie zbiorczym zyski i straty należy wykazać w wartości brutto t.zn. nie kompensując wzajemnie osiągniętych przez jednostki podległe strat i zysków.

6. Fundusz zakładowy, fundusz popierania produkcji ubocznej i ewentualne inne fundusze specjalnego przeznaczenia powinny być wykazane w bilansie w wysokości sald tych kont.

7. Ewentualne salda debetowe kont 091, 095, 031, 102, 104, 106 wykazać należy w pasywach bilansu zapisem czerwonym. Również w ten sam sposób należy wykazać ewentualne salda kredytowe w aktywach bilansu konta 004, względnie 095.

8. W bilansie zbiorczym w pozycji VI „Fundusze na remonty kapitalne" należy ująć również kredyty otrzymane na finansowanie remontów awaryjnych, ustalone na podstawie wyodrębnionej księgowości jednostki nadrzędnej.

§ 20. 1. Sprawozdanie roczne sporządzają jednostki na wzorach ustalonych na dany rok branżowymi instrukcjami Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie sprawozdawczości statystycznej uspołecznionych przedsiębiorstw, odrębnymi dla jednostek wykonawstwa inwestycyjnego (B), dla przemysłowych (P), handlowych (H), transportu (TŁ) oraz oddziałów zaopatrzenia robotniczego (OZR).

2. Do sprawozdania rocznego nie dołącza się sprawozdań terminowych.

3. Do zbiorczej sprawozdawczości centralnych zarządów i jednostek bezpośrednio podległych Ministrowi Budownictwa Przemysłowego, jednostki te włączają wyodrębnione sprawozdanie finansowe scentralizowanych rozliczeń z budżetem oraz scentralizowanej rezerwy awaryjnej i amortyzacji na inwestycje w sposób przewidziany odrębnymi instrukcjami.

4. Bilans roczny winien zawierać poza zestawieniami przewidzianymi w sprawozdawczości kwartalnej dodatkowo te wszystkie wzory i zestawienia, jakie wynikają z wykazów wzorów sprawozdawczości finansowej, podanych w poszczególnych wspomnianych wyżej branżowych instrukcjach GUS i oznaczonych w rubryce „Okres sprawozdawczy" słowem „rok".

5. Do sprawozdania jednostek nadrzędnych winno być dołączone następujące oświadczenie podpisane przez głównego księgowego jednostki nadrzędnej: „Oświadczam, że zbiorcze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z obowiązującymi przepisami na podstawie sprawdzonych sprawozdań podległych jednostek: a) samodzielnie bilansujących, b) centralnych, c) utrzymywanych z narzutów oraz że rozliczenia z budżetem uwidocznione w sprawozdaniu zbiorczym odpowiadają stanowi faktycznemu".

6. Tryb przyjmowania sprawozdań finansowych przez jednostki nadrzędne winien ściśle odpowiadać podanym przez Departament Księgowości zasadom w instrukcji Nr 7 z dnia 29 czerwca 1953 roku (Biuletyn Min. Bud. Przem. Nr 11(33), poz. 67), w pismach okólnych Departamentu Księgowości Nr 58 z dnia 26 września 1953 roku (Biuletyn Min. Bud. Przem. Nr 18(40), poz. 127) oraz Nr 23 z dnia 15 września 1954 r. (Biuletyn Min. Bud. Przem. Nr 19(64), poz. 119).

§ 21. 1. Sprawozdania zbiorcze powinny być zestawione jednorodnymi grupami branżowymi z podziałem na:

1) jednostki budowlano-montażowe,
2) jednostki przemysłowe,
3) jednostki handlowe,
4) jednostki usługowe (przedsiębiorstwa transportowe),
5) biura projektów,
6) jednostki nadzoru inwestycyjnego.

2. Sprawozdania zbiorcze zestawia się w tysiącach złotych z jednym znakiem po przecinku.

§ 22. 1. Przedsiębiorstwa (zjednoczenia) podległe centralnym zarządom rozliczające się z budżetem centralnym oraz podległe im jednostki organizacyjne powinny w terminach przewidzianych odrębnymi zarządzeniami przedłożyć sprawozdania:

1) nadrzędnej jednostce organizacyjnej,
2) właściwemu terytorialnie bankowi finansującemu,
3) wydziałowi finansowemu właściwego terytorialnie Prezydium Rady Narodowej.

2. Przedsiębiorstwa (zjednoczenia) podległe bezpośrednio Ministrowi Budownictwa Przemysłowego oraz te spośród zjednoczeń (przedsiębiorstw, które są wprawdzie nadzorowane przez centralne zarządy, lecz jednocześnie są jedynymi w ramach centralnego zarządu w swoim pionie sprawozdawczym jednostkami, składają sprawozdania:

1) właściwemu terytorialnie oddziałowi banku finansującego,
2) wydziałowi finansowemu właściwego terytorialnie Prezydium Rady Narodowej,
3) ewentualnie centralnemu zarządowi, o ile jednostka jest nadzorowana przez centralny zarząd,
4) Centralnej Księgowości Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego,
5) Ministerstwu Finansów — Departament Finansów Budownictwa Inwestycji,
6) Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, — Departament Budownictwa.

Jednostki stanowiące w obrębie nadzorującego je centralnego zarządu odrębny pion bilansowy składają sprawozdania w terminach przewidzianych dla jednostek samodzielnie bilansujących zgodnie z treścią pisma okólnego Nr 27 Centralnej Księgowości z dnia 15 września 1954 r. (Biuletyn Min. Bud. Przem. Nr 19(64), poz. 123).

3. Centralne zarządy obowiązane są składać sprawozdania zbiorcze:

1) Centralnej Księgowości Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego,
2) Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Departament Budownictwa,
3) Ministerstwu Finansów, Departament Finansów Budownictwa i Inwestycji,
4) Centrali banku finansującego,
5) Głównemu Urzędowi Statystycznemu,
6) Ministerstwu Kontroli.

Załącznik Nr 2 do okólnika Nr 80
z dnia 23 grudnia 1954 r.

WYKAZ DANYCH ANALITYCZNYCH

niektórych pozycji sprawozdania finansowego za 1954 r., które jednostki obowiązane są stosownie do § 3 Okólnika podać jednostce nadrzędnej w piśmie towarzyszącym w sprawozdaniu dla pogłębienia analizy ekonomicznej działalności jednostki.

1. **Do konta 062 „Zleceniodawcy i odbiorcy za faktury pozainkasowe"**

specyfikację salda na dzień 31 grudnia 1954 r. z rozbiciem na:

a) należności wynikające z faktur wystawionych w II półr. 1954,
b) należności wynikające z faktur wystawionych w I półr. 1954,
c) należności wynikające z faktur wystawionych w latach ubiegłych.

2. **Do konta 151 „Produkcja podstawowa budowlana"**
152 „Montaż konstrukcji metalowych i innych obiektów"
153 „Montaż przedmiotów wyposażenia technicznego"

specyfikację salda na dzień 31 grudnia 1954 r. z rozbiciem na:

a) wartość robót po koszcie własnym, zafakturowanych do dnia 31 grudnia 1954 r. lecz w 1954 r. nie sprzedanych (co do których żądanie zapłaty przedstawiono w styczniu 1955 r.) oraz ponadto sumę złożonych w 1955 r. faktur z tego tytułu do inkasa,
b) wartość robót po koszcie własnym, przekraczających 95% wartości kosztorysowej, nie objętych rachunkami ostatecznymi,
c) wartość pozostałych robót po koszcie własnym, które nie mogły ulec zafakturowaniu z określeniem przyczyny i w dalszym rozbiciu na roboty wykonane w II półroczu 1954 r. — I półroczu 1954 i w latach ubiegłych.

3. **Do konta 078 „Inne należności i zobowiązania"**
specyfikację salda na dzień 31 grudnia 1954 r. z rozbiciem na:

a) **należności od inwestorów**

— z tytułu nieuzgodnionych ze zleceniodawcą odmów akceptu względnie reklamacji częściowych zapłaty z podziałem na zgłoszone w 1954 r. i w latach ubiegłych,

— z tytułu zwróconych przez bank wezwań zapłaty na skutek braków formalnych jak: brak kosztorysu, przekroczenie limitu finansowania inwestycji względnie brak umowy z rozbiciem dalszym na dotyczące roku 1954 i lat poprzednich;

b) **należności reklamowane u dostawcy**

(w łącznej kwocie)

c) **inne należności**

z podziałem na:

— przyznane przez sąd lub arbitraż,

— uznane przez pracowników manka, ubytki i straty,

— pozostałe należności z podaniem charakteru należności (bez rozbicia na okresy).

4. **Do kont 011 „Inwestycje rozpoczęte"**
014 „Inwestycje zakończone"

szczegółowe zestawienie niesfinansowanych środkami, przeznaczonymi na inwestycje do dnia 31 grudnia 1954 roku nakładów inwestycyjnych z podaniem wartości poniesionych nakładów, roku powstania nakładów oraz przyczyny ich niesfinansowania (odrębnie dla kont 011 i 014).

5. **Do konta 073 „Dostawy niefakturowane"**

specyfikację salda na dzień 31 grudnia 1954 r. w rozbiciu na:

nierozliczone dostawy pochodzące z drugiego półrocza 1954 r., pierwszego półrocza 1954 r. i lat poprzednich.

6. **Do konta 088 „Rozrachunki z innych tytułów publicznoprawnych"**

specyfikację salda na dzień 31 grudnia 1954 r. z podziałem na:

a) zobowiązania prekludowane i przedawnione, nie odprowadzone do budżetu do dnia 31 grudnia 1954 r. z podaniem terminu prekluzji względnie przedawnienia,

b) pozostałe zobowiązania ze wskazaniem charakteru zobowiązania.

7. **Do konta 201 „Straty i zyski"**

a) specyfikację podpozycji „inne straty" w pozycji D4 strat wzoru B19 sprawozdawczości finansowej,

b) specyfikację pozycji D5 strat „z tytułu należności odpisanych" w rozbiciu na:

— spisane należności inwestorów, uzgodnione (z podaniem przyczyny odpisania),

— spisane należności inwestorów nieuzgodnione,

— spisane należności prekludowane i przedawnione w dalszym podziale analitycznym na należności pochodzące z roku 1954 i z lat poprzednich;

c) specyfikację pozycji D12 strat „pozostałe";

d) specyfikację pozycji D8 zysków „pozostałe".

8. **Rozrachunki z wozakami**

zestawienie ujmujące wypłacone i zarachowane w 1954 roku należności wozakom z podziałem na:

a) wozaków prywatnych rejestrowanych,

b) wozaków prywatnych nierejestrowanych,

c) prywatne przedsiębiorstwa przewozowe,

a łączną sumę tych należności w rozbiciu na:

a) dotyczącą kosztów produkcji podstawowej,

b) „ „ produkcji pomocniczej,

c) „ „ zaopatrzenia i składowania,

d) „ rozliczenia zakupu.

U w a g a:

Jednostki nadrzędne, sporządzające zbiorczą sprawozdawczość obowiązane są wymienione dane, podane przez podległe jednostki, ująć w cyfry zbiorcze i przesłać do Centralnej Księgowości przy piśmie towarzyszącym zbiorczemu sprawozdaniu finansowemu.

Załączniki Nr 3 do okólnika Nr 80
z dnia 23 grudnia 1954 r.

WYKAZ ZJEDNOCZEŃ SPECJALIZOWANYCH

budownictwa przemysłowego, które stosownie do postanowień § 1 Okólnika składają sprawozdania finansowe za 1954 rok w terminie do dnia 19 lutego 1955 r. (ulgowym).

L.p.	Nazwa zjednoczenia	podległe
1.	Gdańskie Zjednoczenie Elektromontażowe	C.Z. Mont. Urz. Elektr.
2.	Łódzkie Zjednoczenie Instalacji Przem.	C.Z. Instal. Przem.
3.	Zjednoczenie Urządzeń Klimatyzacyjnych i Wentylacyjnych	„ „
4.	Przedsiębiorstwo Montażu Urządzeń Chłodniczych, Chemicznych i Wodnych	„ „
5.	Przedsiębiorstwo Produkcji Pomocniczej	„ „
6.	Warszawskie Zjednoczenie Montażu Konstrukcji i Urządzeń Przemysłowych	C.Z. Konstr. Stal.
7.	Poznańskie Zjednoczenie Montażu Konstrukcji i Urządzeń Przemysłowych	„ „
8.	Stalinogrodzkie Zjednoczenie Montażu Konstrukcji i Urządzeń Przemysłowych	„ „
9.	Stalinogrodzkie Zjednoczenie Wodno-Inżynieryjne Budownictwa Przemysłowego	C.Z. Bud. Wodno-Inż.
10.	Zjednoczenie Robót Wiertniczych i Fundamentowych	„ „

170.

OKÓLNIK Nr 82

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

CENTRALNA KSIĘGOWOŚĆ

z dnia 27 grudnia 1954 r.

w sprawie kolegialnego rozpatrywania kwartalnych i rocznych sprawozdań finansowych z działalności jednostek organizacyjnych budownictwa przemysłowego.

W celu właściwego zobrazowania sytuacji finansowo-ekonomicznej jednostek organizacyjnych budownictwa przemysłowego oraz znalezienia środków, których zastosowanie polepszy wyniki działalności tych jednostek — polecam, co następuje:

§ 1. 1. Z dniem 1 stycznia 1955 r. w przedsiębiorstwach (zjednoczeniach) budownictwa przemysłowego oraz nadzorujących je centralnych zarządach i zjednoczeniach (przedsiębiorstwach) bezpośrednio podległych Ministrowi — należy utworzyć komisje bilansowe.

2. Do zadań komisji bilansowych, powołanych w przedsiębiorstwach (zjednoczeniach), należy kolegialne rozpatrywanie i wstępna analiza kwartalnych i rocznych sprawozdań finansowych przedsiębiorstw (zjednoczeń).

3. Do zadań komisji bilansowych, powołanych w centralnych zarządach i jednostkach bezpośrednio podległych Ministrowi, należy kolegialne rozpatrywanie i wstępna analiza kwartalnych i rocznych zbiorczych sprawozdań finansowych centralnych zarządów i jednostek bezpośrednio podległych Ministrowi, opracowanych na podstawie sprawozdań nadesłanych przez podległe jednostki.

4. Komisje bilansowe działają bezpłatnie i odbywają swoje posiedzenia w godzinach służbowych.

§ 2. 1. W skład komisji bilansowych powinni wchodzić:

jako przewodniczący — dyrektor przedsiębiorstwa (zjednoczenia), centralnego zarządu — jednostki bezpośrednio podległej Ministrowi,

jako członkowie — zastępcy dyrektora, główny księgowy oraz szefowie działów: planowania, produkcji i zaopatrzenia.

2. Przewodniczący komisji bilansowej w razie potrzeby może dokooptować do komisji inne osoby, które wejdą w jej skład jako członkowie.

§ 3. 1. Na posiedzenia komisji bilansowej powinni być zapraszani: pierwszy sekretarz podstawowej organizacji partyjnej i przewodniczący rady zakładowej.

2. Nieobecność na posiedzeniu komisji bilansowej osób, o których mowa w ust. 1, nie może jednak wstrzymać prac komisji.

3. Posiedzenia komisji bilansowych powinny być protokółowane.

§ 4. Posiedzenia komisji bilansowych powinny odbywać się w terminach umożliwiających rozpatrzenie sprawozdania finansowego przed jego podpisaniem przez dyrektora i wysłaniem do jednostki nadrzędnej.

§ 5. 1. Szefowie działów: produkcji, planowania i zaopatrzenia obowiązani są przynajmniej na trzy dni przed ustaloną datą posiedzenia komisji, na którym zostanie rozpatrzone sprawozdanie finansowe jednostki, dostarczyć głównemu księgowemu krótkie notatki, w których scharakteryzują działalność jednostki w okresie sprawozdawczym od strony zagadnień, mających wpływ na kształtowanie się wyników ekonomicznych działalności jednostki i na wysokość kosztów własnych produkcji, jak np.: wykonanie planu produkcji, terminowość oddawania obiektów do użytku, stanu zatrudnienia, płac i wydajności pracy, mechanizacji, stanu dokumentacji oraz stanu fakturowania przerobów, zaopatrzenia materiałowo-technicznego, kontroli zużycia materiałów i ich limitowania itp.

2. Dyrektorzy centralnych zarządów i jednostek bezpośrednio podległych Ministrowi ustalą pełny zakres zagadnień, jakie powinny być omówione na posiedzeniach komisji bilansowych w podległych jednostkach przy rozpatrywaniu sprawozdań finansowych.

3. Materiały, o których mowa w ust. 1, stanowić będą dla głównego księgowego podstawę do sporządzania na posiedzenie komisji bilansowej opisowego sprawozdania z sytuacji finansowo-ekonomicznej jednostki, w świetle cyfr rozpatrywanego sprawozdania finansowego.

§ 6. 1. Wymienione w § 5 ust. 3 sprawozdanie głównego księgowego powinno stanowić dla komisji bilansowej podstawę do możliwie szczegółowego przedyskutowania sytuacji ekonomicznej jednostki i ekonomicznych wyników jej działalności oraz do ustalenia na najbliższy okres doraźnych środków, jakie jednostka powinna przedsięwziąć w celu poprawienia tych wyników.

2. Sprawozdanie i dyskusja powinny w sposób wyraźny naświetlić przyczyny złych wyników działalności jednostki na określonych odcinkach pracy.

§ 7. 1. Protokół z posiedzenia komisji bilansowej należy załączyć do sprawozdania finansowego, przedkładanego jednostce nadrzędnej.

2. Jednostki nadrzędne mają szczególny obowiązek badania, czy protokół został dołączony do sprawozdania, a w przypadkach stwierdzenia jego braku, obowiązane są stosować sankcje przewidziane w zarządzeniach, dotyczących trybu przyjmowania sprawozdań finansowych.

§ 8. Okólnik wchodzi w życie z dniem podpisania.

w/z MINISTRA **Inż. St. Pietrusiewicz**
Podsekretarz Stanu

171.

PISMO OKÓLNE Nr 18

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

GABINET MINISTRA

z dnia 27 grudnia 1954 r.

w sprawie zapraszania pracowników nauki na zjazdy, konferencje i konsultacje.

Jednostki organizacyjne budownictwa przemysłowego przy organizowaniu zjazdów, konferencji i konsultacji, w których mają wziąć udział pracownicy nauki, obowiązane są uzgadniać bezpośrednio z zainteresowanymi pracownikami nauki terminy tych zebrań w taki sposób, aby nie kolidowały z ich zajęciami w szkołach wyższych.

Dotychczasowa praktyka nieuzgadniania terminów zebrań wywoływała ujemne skutki w związku z opuszczaniem przez pracowników nauki planowych zajęć dydaktyczno - wychowawczych w szkołach wyższych, co dezorganizowało prawidłowy tok studiów oraz wprowadzało do szkół wyższych stan niepewności w zakresie realizacji programów nauczania i planu zajęć.

Ponadto, wobec obowiązujących obecnie nowych przepisów o uposażeniu pracowników nauki, przewidujących wynagradzanie tylko za efektywne godziny zajęć dydaktyczno-wychowawczych, do wymienionych wyżej ujemnych skutków należy dodać możliwość występowania przez pracowników nauki z żądaniami, aby instytucje zapraszające lub wzywające pracowników nauki na zjazdy, konferencje lub konsultacje wynagradzały ponoszone przez nich straty finansowe.

W związku z powyższym Gabinet Ministra prosi o ścisłe przestrzeganie zasady uprzedniego uzgadniania z zainteresowanymi pracownikami nauki terminów projektowanych zebrań.

V-DYREKTOR GABINETU **Z. Barcz**

172.

PISMO OKÓLNE Nr 16

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO DEPARTAMENT KOSZTORYSÓW I CEN

znak: KC-1-40/12

z dnia 24 grudnia 1954 r.

w sprawie przeliczania kosztorysów na poziom cen bieżących

W związku z zapytaniami otrzymywanymi z terenu w sprawie przeliczania kosztorysów na poziom cen bieżących, Departament Kosztorysów i Cen wyjaśnia, co następuje:

Zasady przeliczania kosztorysów na poziom cen bieżących podane zostały w następujących aktach normatywnych:

1. Zarządzenie Nr 121 Prezesa Rady Ministrów z dnia 2.IX.53 r. w sprawie sporządzania i przeliczania kosztorysów robót budowlano-montażowych oraz montażu maszyn i urządzeń przemysłowych (Mon. Polski Nr A-85. poz. 1011),

2. Zarządzenie Nr 29 Prezesa Rady Ministrów z dnia 26.II.54 r. w sprawie zatwierdzenia jako powszechnie obowiązujących tymczasowych cenników kosztorysowych na roboty budowlane, montaż konstrukcji oraz montaż maszyn i urządzeń przemysłowych (Mon. Polski Nr A-23, poz. 378),

3. Zarządzenie Nr 46/Og Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 28.VII.53 r. w sprawie realizacji zadań oszczędnościowych i rozliczeń w 1953 r. przez jednostki organizacyjne budownictwa przemysłowego (Biul. Min. Bud. Przem. Nr 14, poz. 80).

Zgodnie z wyżej podanymi przepisami, przy przeliczaniu kosztorysów na poziom cen bieżących stosuje się:

a) w przypadku, gdy kosztorys wyceniony został na podstawie obowiązujących cenników kosztorysowych — mnożniki przeliczeniowe podane w tych cennikach.

b) w przypadku, gdy kosztorys wyceniony został na innych obowiązujących podstawach (ze względu na brak odpowiednich pozycji w obowiązujących cennikach kosztorysowych) — mnożniki przeliczeniowe ustalone w odpowiednich zarządzeniach resortowych.

W obydwu przypadkach mnożniki przeliczeniowe należy dostosować do przysługującego wykonawcy współczynnika zmiany cen kosztorysowych z tytułu ogólnej podwyżki płac i regulacji cen z dn. 3.I.53 r. ustalonego w zarządzeniu Nr 23 Przewodniczącego PKPG z dn. 21.I.53 r.

Mnożniki przeliczeniowe, podane w zarządzeniu Nr 46/Og Ministra Budownictwa Przemysłowego z dn. 28.VII.53 r. stosuje się wyłącznie do kosztorysów nie opartych na obowiązujących cennikach kosztorysowych (§ 4 ust. 1 zarządzenia).

V-DYREKTOR DEPARTAMENTU **Inż. E. Mader**

173.

PISMO OKÓLNE Nr 34

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO CENTRALNA KSIĘGOWOŚĆ

znak: KS-I/D-1a

z dnia 22 listopada 1954 r.

w sprawie księgowego ujęcia kosztów lat ubiegłych oraz niedoborów i nadwyżek materiałowych w przedsiębiorstwach wykonawstwa inwestycyjnego.

W związku ze stwierdzonym, w toku lustracji przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego, niewłaściwym ujmowaniem w księgach kosztów lat ubiegłych, Centralna Księgowość wyjaśnia, w oparciu o wytyczne Ministerstwa Finansów, co następuje:

1. Koszty bezpośrednie produkcji budowlano - motażowej, dotyczące robót wykonywanych w latach ubiegłych, a ujawnione w roku bieżącym, odnoszące się do obiektów nie rozliczonych ostatecznie w latach ubiegłych, ewidencjonuje się w księgach roku bieżącego na kontach kosztów produkcji budowlano-montażowej 151—153.

2. Koszty ogólne produkcji budowlano-montażowej za lata ubiegłe dotyczące budów wykonywanych i nie zakończonych w latach ubiegłych (mimo, że na danej budowie mogą być rozliczone poszczególne obiekty) ewidencjonuje się w księgach roku bieżącego na kontach kosztów ogólnych — 161 „Koszty administracyjno - gospodarcze" i 162 „Inne koszty ogólne".

3. Koszty związane z ogólnym zarządem przedsiębiorstwa ewidencjonuje się — niezależnie od tego jakiego roku dotyczą — na kontach kosztów ogólnych.

4. Na koncie 301 „Straty i zyski" mogą być ewidencjonowane wyłącznie koszty lat ubiegłych:

— bezpośrednie, dotyczące obiektów rozliczonych ostatecznie w latach ubiegłych,

— ogólne, dotyczące budów rozliczonych ostatecznie w latach ubiegłych.

5. Niedobory (manka, ubytki, straty itp.) materiałowe niezawinione spisuje się w ciężar kosztów zaopatrzenia i składowania (konto 160) w momencie uznania ich za niezawi-

nione. Na dobro konta 160 księguje się superaty materiałowe do wysokości spisanych w danym roku niedoborów materiałowych. Ewentualna nadwyżka superat materiałowych nad niedoborami materiałowymi ujmowana jest w ciągu roku na koncie 113 „Dochody przyszłych okresów". O ile na koniec roku superaty przewyższają niedobory materiałowe za dany rok wówczas różnicę (odnośne saldo konta 113) spisuje się na dobro konta 201.

6. Na koncie 201 mogą być księgowane wyłącznie niedobory materiałowe lub straty na materiałach powstałe z przyczyn losowych (np. pożar magazynu, zabranie lub uszkodzenie materiałów przez powódź).

7. Zapisy dotyczące kosztów powstałych w roku ubiegłym a księgowanych w roku bieżącym na kontach Rozdziału XIII powinny być dokonywane w takiej formie, aby można było ustalić, w jakiej wysokości występują one w poszczególnych pozycjach układu kalkulacyjnego produkcji budowlano - montażowej.

8. Wszelkie zapisy przeprowadzone na koncie 201 w roku 1954 należy poddać wnikliwej analizie celem sprostowania zapisów niezgodnych z wymogami niniejszego pisma okólnego w terminie do 31 grudnia 1954 r. — aby sprawozdanie za 1954 r. zawierało właściwe dane.

9. Przepisy ust. 1—8 winny być stosowane odpowiednio w biurach projektów, przedsiębiorstwach geologiczno-poszukiwawczych, wiertniczych, geodezyjnych itp.

D Y R E K T O R **St. Wojciechowski**

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
Gabinet Ministra
Warszawa, Krucza 24/26. Telefon 834-81
Telefon wewnętrzny: Redakcji 307; Administracji 495
Prenumerata: roczna zł 30.—, numer pojedynczy zł 1.—
Prenumeratę należy wpłacać na konto: N.B.P.
konto 1529-91-162 cz. 7 — dział 5 — rozdział 17

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM

(miejsce na adres odbiorcy)

Adres zwrotny: **Warszawa, ul. Krucza 24/26**

Druk. LSW. W-wa, Al. Jerozolimskie 123. Pap. sat. kl. VII. Zam. 2020c z dn. 27.XII.54 r. B-6-812
Druk ukończono I.55 r.